

Vastaus kirjalliseen kysymykseen tiedustelutoiminnan resursseista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jani Mäkelän /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 155/2017 vp:

Miten hallitus aikoo varmistaa, että kaikilla asiaan kuuluvilla turvallisuusviranomaisilla on riittävät resurssit toimia uusien tiedustelulakien mahdollistamalla tavalla, kun lait aikanaan säädetään?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Tiedustelulainsäädäntöä valmistelleet työryhmät ovat arvioineet tiedustelulakien kustannusvaikutuksia mahdollisimman realistisesti sen tiedon varassa, joka on ollut työryhmien käytettävissä. Tiedustelua koskevalla lainsäädäntökokonaisuudella tulee olemaan vaikutuksia valtion talousarvioon. Osa vaikutuksista tulisi olemaan pysyviä ja osa kertaluonteisia lähinnä investoinneista aiheutuvia. Osa valtiolle aiheutuvista menoista aiheutuisi suoraan nyt ehdotettavista säädösmuutoksista, osa siitä, että tiedustelutoiminnan volyymia olisi tarkoituksenmukaista laajentaa. Menojen tuleva ajoitus edellyttää vielä lisäselvityksiä muun muassa perustuslain tarkistamista koskevan lainsäädäntöhankkeen etenemisestä johtuen. Taloudellisten vaikutusten selvittämistä jatkettaisiin lähtökohtaisesti niin, että tehtävien rahoituksesta ja resursseista päätettäisiin julkisen talouden suunnitelman ja valtion talousarviovalmistelun yhteydessä.

Sisäministeriön hallinnonalalla kustannusvaikutukset kohdistuisivat erityisesti suojelupoliisiin, mutta myös muuhun poliisiin sekä sisäministeriöön ja oikeusministeriön hallinnonalalla tuomioistuineläinlaitokseen, syyttäjälaitokseen ja Rikosseuraamusvirastoon sekä elinkeinoelämän osalta teleyrityksiin. Kertaluonteiset investoinnit vuonna 2018 olisivat alustavan arvion mukaan 9,7 miljoonaa euroa, joista tietoliikennetiedustelun kustannusten osuus olisi 9 miljoonaa euroa ja tietojärjestelmien muutuskustannusten osuus 700.000 euroa. Suojelupoliisin henkilöstökulujen arvioidaan vuonna 2018 olevan 1.911.000 euroa sekä muiden vuotuisten kulujen 895.000 euroa. Siviilitiedustelulainsäädännön voimaantulovuotena (2019) uusien viranomaistehtävien aiheuttamien pysyvien kokonaiskustannuksen arvioidaan olevan 3.650.100 euroa, joiden arvioidaan laskevan kahden seuraava vuoden kuluessa (2021) 3.485.100 euroon.

Puolustusministeriön hallinnonalalla uusien viranomaistehtävien aiheuttama kokonaislisäkustannus arvioidaan olevan alkuvaiheessa noin 5,7 miljoonaa euroa vuositasolla ja nousevan 7,7 miljoonaan euroon vuodesta 2021 alkaen. Lisäksi esityksellä arvioidaan olevan kertahankinnoista johtuen noin 3,4 miljoonan euron vaikutukset kohdistuen vuodelle 2018. Lisäkustannuksia ei voitaisi kattaa puolustusministeriön hallinnonalan nykyisten vuosittaisten määrärahojen sekä

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 155/2017 vp

valtioneuvoston vuosille 2017–2020 antaman valtiontalouden kehyspäättöksen puitteissa. Lisäresurssien toteuttamistapa tulee arvioida valtion talousarvion valmistelun yhteydessä.

Tiedustelutoiminnan ulkoisen laillisuusvalvonnan asianmukainen järjestäminen edellyttää riittävästi resursointia. Palkkaus- ja toimintamenot vuodessa olisivat siten alustavan arvion mukaan henkilöstö- ja muina tavanomaisen toiminnan kuluina noin 350.000 euroa. Lisäksi määrärahaa tarvitaan vuosittaisiin tietohallinnon ylläpito- ja kehittämismenoihin. Kertaluonteisten investointien määrärahatarve tietojärjestelmämenoihin on noin 100.000 euroa ja toimitilamuutoksiin tarvittavat kustannukset arvioidaan jatkovalmistelun aikana. Tiedustelutoiminnan parlamentaarisen valvonnan järjestämisestä aiheutuu myös kustannusvaikutuksia, mutta tällä hetkellä ei ole saatavilla kustannusarviota. Parlamentaarisen valvonnan järjestäminen edellyttää ainakin perustettavan uuden valiokunnan virkamiessihteeristön palkkaamista, jonka pysyvä kustannusvaikutus olisi karkean arvion mukaan 200.000–300.000 euroa per vuosi.

Edellä kerrotut arviot tiedustelulainsäädäntökokonaisuuden kustannusvaikutuksista ovat alustavia ja lopulliseen toteutumisajankohtaan ja kohdentumiseen eri vuosille vaikuttaa muun muassa säädösehdotusten voimaantuloajankohta. Kustannusarviot edellyttävät lisäksi lisäselvityksiä, joiden perusteella vaikutusarviointit täsmentyvät lakien jatkovalmistelun aikana.

Helsingissä 15.5.2017

Sisäministeri Paula Risikko